

Kulturhistorisk inventering av kyrkobyggnader och kyrkomiljöer i
Linköpings stift 2004

HEDA KYRKA

Heda socken
Ödeshögs kommun
Linköpings stift
Östergötlands län

ÖSTERGÖTLANDS LÄNSMUSEUM

Raoul Wallenbergs plats • Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013-23 03 00 • Fax 013-14 05 62
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

HEDA KYRKA

Kulturhistorisk inventering av kyrkobyggnader och kyrkomiljöer i Linköpings stift
Delrapport september 2004

Innehåll

Innehåll.....	2
Bakgrund.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Syfte.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Kulturminneslagen.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Kulturhistorisk bedömning.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Inventeringens uppläggning och rapport.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
HEDA KYRKA	
BESKRIVNING OCH HISTORIK.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
<i>Socknen</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
<i>Kyrkomiljön</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
<i>Kyrkogården</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
<i>Kyrkobyggnaden</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
KULTURHISTORISK BEDÖMNING.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
<i>Kyrkogården</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
<i>Kyrkobyggnaden</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
HÄNDELSELISTA.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
BEFINTLIGA SKYDDSFORMER.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
KÄLLOR.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
<i>Övriga inventeringar</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.
<i>Kartor</i>	Fel! Bokmärket är inte definierat.

INLEDNING

Bakgrund

Med utgångspunkt i behovet av att förbättra kunskapsunderlaget för våra kyrkobyggnader och kyrkomiljöer genomförs en stiftsövergripande kulturhistorisk inventering. På uppdrag av Linköpings stift utför Östergötlands länsmuseum inventeringen inom stiftets del av Östergötlands län. Arbetet bekostas av medel från den kyrkoantikvariska ersättningen och påbörjades under år 2004. Projektet beräknas vara avslutat vid utgången av år 2006. Inventeringen berör de till Svenska kyrkan hörande kyrkobyggnader som omfattas av kulturminneslagen. Lagen gäller de kyrkobyggnader som är tillkomna före utgången av år 1939 och ytterligare några som skyddas genom särskilt beslut av Riksantikvarieämbetet. Denna rapport utgör en delrapport i inventeringen vars resultat kommer att sammanställas och analyseras i en stiftsövergripande rapport.

Syfte

De stiftsövergripande inventeringarnas syfte är:

- att lyfta fram och öka förståelsen för kyrkans kulturvärden och att främja kontakterna mellan kyrkan och kulturmiljövärden
- att skapa ett underlag för församlingarnas/samfälligheternas planering och förvaltning av kyrkan/kapellet och för vård- och underhållsplaner
- att sammanställa ett enhetligt och tillgängligt kunskapsunderlag med beskrivning av och historik för den enskilda kyrko/kapellbyggnaden samt en bedömning av de kulturhistoriska värdena. Inventeringen blir samtidigt en samlad dokumentation och överblick av kyrkobyggnader/kapell och kyrkomiljöer i stiftet från 2000-talets första decennium.
- att skapa ett underlag för handläggning av kyrkoantikvariska ärenden och för bedömning av var det är särskilt viktigt att stödja insatser med kyrkoantikvarisk ersättning.

Kulturminneslagen

Enligt Lag om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950) skall Svenska kyrkans *kyrkobyggnader*, *kyrkotomter* och *begravningsplatser* vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas. Tillstånd måste sökas hos länsstyrelsen för att göra väsentliga förändringar av kyrkobyggnaden.

Kulturhistorisk bedömning

Den kulturhistoriska bedömningen görs utifrån principer som tagits fram av och fortlöpande diskuteras med representanter för Linköpings stift, länsstyrelserna i Jönköpings, Kalmar, och Östergötlands län samt läns museerna i Jönköpings och Kalmar län. En kulturhistorisk bedömning är aldrig definitiv utan hela tiden föremål för omvärderingar. Bedömningen utgår från såväl den enskilda kyrkobyggnadens värden som kyrkomiljöns i sin helhet, men också till värden i förhållande till andra kyrkobyggnader i stiftet och övriga landet. Inför varje planerad förändring skall tillstånd inhämtas från länsstyrelsen och varje ärende behandlas där från fall till fall. Den kulturhistoriska bedömningen utgör underlag för beslut om vilka åtgärder som kan vara berättigade till kyrkoantikvarisk ersättning.

Inventeringens uppläggning och rapport

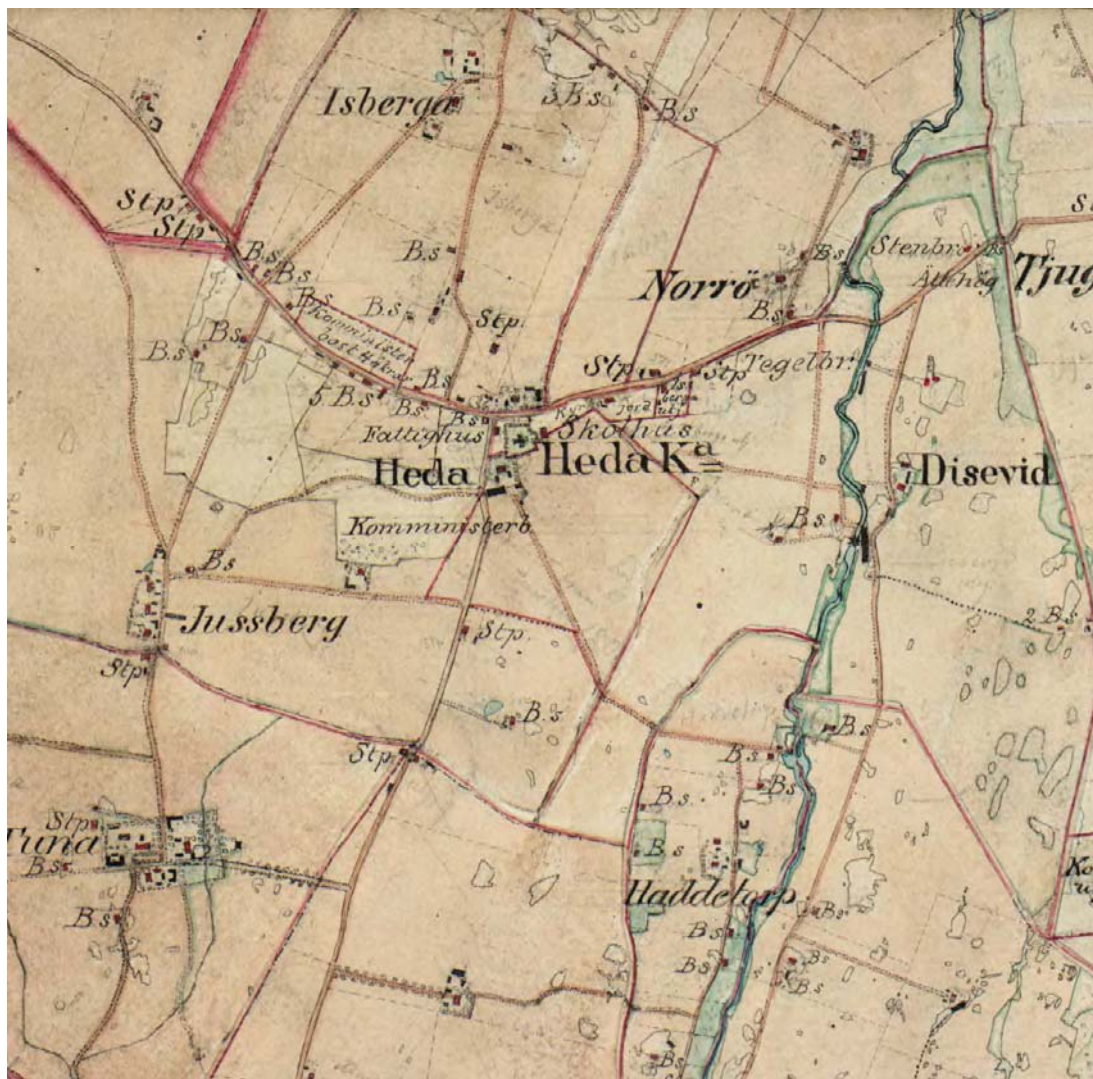
Rapporten består av en historik över kyrkobyggnaden, en beskrivning av exteriör och interiör, fotografier och en kulturhistorisk bedömning. Arbetet har varit uppdelat i en fältdel med inventering och fotografering samt en arkivgenomgång. De aktuella arkiv som gått igenom har främst varit läns museets topografiska arkiv och Antikvarisk-topografiska arkivet, Riksantikvarieämbetet i Stockholm. Uppgifter har vidare hämtats från aktuell litteratur däribland hembygds litteratur. I viss mån har lantmäteriets handlingar och kartor nyttjats. De i rapporten redovisade arkivuppgifterna utgör en sammanfattning av genomgångna arkiv och ska inte ses som en komplett beskrivning av händelser i kyrkobyggnadens historia. Arbetet inkluderar en omfattande fotodokumentation varav endast en mindre del är presenterad i denna rapport. Delar av inventeringsmaterialet görs tillgängligt via Kulturmiljövårdens bebyggelseregister, vilket är ett informationssystem som förvaltas av Riksantikvarieämbetet (www.raa.se).

Fältarbetet, fotografering och rapportsammanställningen har utförts av antikvarie Anna Lindqvist vid Östergötlands läns museum. Rapporterna finns tillgängliga på Linköpings stift, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Östergötlands läns museum samt på respektive kyrklig samfällighet.

HEDA KYRKA

Ödeshögs kyrkliga samfällighet, Linköpings stift
Heda 7:1, Heda socken, Ödeshögs kommun, Lysings härad, Östergötlands län och landskap

Heda är en medeltida socken och kyrkan är dendrokronologiskt daterad till 1100-talets mitt. Kyrkan är en av Östergötlands märkligaste medeltida kyrkor. De äldsta delarna är uppförda av kalksten i olika etapper under medeltiden. Tornet är ovanligt högt och smäckert och på södra sidan finns ett kapell, som sannolikt tillkommit på kungligt initiativ. I kapellets södra mur finns en piscina inmurad med reliefer av mycket hög konstnärlig kvalitet. På norra sidan finns ett sidoskepp med influenser från cisterciensisk arkitektur. I mitten av 1800-talet restaurerades kyrkan och tillbyggdes med ett nytt kor samt korsarmar i söder och norr av lundaprofessorn och medeltidsromantikern C G Brunius. Hundra år senare förändrades kyrkan återigen. Kyrkan präglas idag, såväl exteriört som interiört, av tre perioder; medeltid, 1850-talets historicerande stil och 1950-talets restaureringsideologi. Kyrkans medeltida kalkstensmurverk är blottat och tillbyggnaderna från 1850-talet är putsade. Huvudentrén är förlagd till den södra korsarmen och sadeltaken är täckta av skiffer.

Utdrag ur häradsekonomisk karta 1868-1877, blad Åby

Socknen

Heda är en medeltida socken och omnämns ursprungligen som *Hedakyrka*, vilket tyder på att kyrkan givit namn åt socknen. Socken är belägen i övergångsbygden mellan östgötaslätten i norr och Sydsvenska höglandet i söder. Socken är fornlämningsrik. Huvudnäringen har varit jordbruk, men en del småindustrier har även förekommit, såsom kvarn- och sågverksrörelser. Vid kyrkan har det funnits en tingsplats under 1500- och 1600-talen. Den forna eriksgatan och den gamla Stockholmsvägen passerar kyrkan från Stockholm söderut.

Kyrkomiljön

Kyrkan är belägen på en ås vid ett vägshål ca 8 km norr om Ödeshög. Kyrkomiljön i Heda har en varierad bebyggelse med bostadshus främst från 1930- och 40-talen. De två f d skolbyggnaderna är äldre, uppförda 1885 respektive 1889. Den äldre skolbyggnaden, den s k slöjdvillan, är en av fyra som uppfördes som trädgårds- och slöjdsolor i enlighet med en donation. De övriga finns i Rök, Stora Åby och Ödeshög. Den yngre skolbyggnaden är belägen öster om kyrkan och har nu funktionen som församlingshem. Den f d prästgården, som är belägen strax sydväst om kyrkogårdsmuren, utgörs av en låg faluröd byggnad med parstugans planlösning. De äldsta delarna härrör från 1700-talet och den fungerar numer som hembygdsgård. Miljön ingår som en väsentlig del av riksintresseområdet runt Tåkern.

Kyrkogården

Kyrkogården omgärdas av en stödmur med ingångar i öster och väster.

Efter avslutad kyrkogårdsinventering kompletteras beskrivningen och historiken.

Kyrkobyggnaden

Avbildning av kyrkan från 1670-talet av Elias Brenner.

Heda kyrka är en av Östergötlands märkligaste kyrkor. Den uppfördes av kalksten i mitten av 1100-talet, men dess medeltida utformning är inte helt klarlagd. Sannolikt bestod den äldsta kyrkobyggnaden av ett rektangulärt långhus med ett smalare kor med absid samt torn i väster. Från den ursprungliga kyrkan återstår ett ornerat remstycke, d v s den bilade stock som ligger på krönet av yttermurarna och bär upp takstolarna. Den har varit synlig utifrån och finns bevarad över valven på kyrkans norra sida. Från den stocken har man gjort en dendrokronologisk provtagning, d v s årsringsdatering, som daterar kyrkan till 1100-talets mitt. Kyrkan kom mycket snart efter uppförandet att förändras genom ett tillbyggt kapell på södra sidan. Kapellet, som fortfarande finns bevarat, har kryssvalv samt en absid mot öster. I södra muren finns en inmurad piscina av kalksten med reliefer av mycket hög konstnärlig kvalitet. Reliefen över piscinan föreställer en tronande man med svärd i tidstypisk klädsel sittande på en medeltida stol under en tornprydd båge. Det har tolkats att han föreställer en av kungarna i Sverkersätten, som även skulle vara kapellets byggherre. I kapellets västra mur finns en trappa till en övre våning, vars utformning och användning är oklar. Eventuellt har det här funnits en utgång till en läktare, vilken skulle ha avlägsnats i samband med den senare utförda valvslagningen. Senare under 1100-talet eller i början av 1200-talet skedde ytterligare förändringar; ett sidoskepp tillbyggdes på norra sidan, tornet ombyggdes och det befintliga koret ersattes av ett rakslutet kor av samma bredd som långhuset. I mittskeppet slogs tunnvalv och sidoskeppet försågs med tvärställda tunnvalv av kalkstensflis. Valven ansluter till cisterciensisk arkitektur och har motsvarigheter i Alvastra kloster. På västra sidan finns en bevarad portal med en skulpterad orm eller drake samt däröver ett korsformat fönster. I samband med tillkomsten av sidoskeppet förändrades sannolikt även tornet. De övre delarna

revs och det nuvarande mycket höga och smäckra tornet uppfördes. Den nu försvunna tornhuvuden hade en för Sverige unik utformning med en stenhuv prydd med mittståndare och fyra hörnståndare. Mellan torn och långhus finns en högt placerad bågöppning, vilken idag återfinns över valven. Kyrkorummet hade ursprungligen en öppen takstol och öppningen har sannolikt fungerat som utgång till en läktare, en s k empor. Under medeltiden tillkom även en sakristia på korets norra sida samt ett vapenhus på kapellets södra sida. I kyrkan förvaras en dopfuntscuppa av sandsten, som daterats till 1200-talets första hälft. Detta kan även tyda på att kyrkan ursprungligen uppförts som en privat kyrka för en kung eller storman och först i samband med att den blev sockenkyrka anskaffades en dopfont.

Heda kyrka år 1900. Foto i Östergötlands läns museums arkiv.

Kyrkan var vid mitten av 1800-talet i dåligt skick och som många andra sockenkyrkor för liten för den växande befolkningen. Församlingen beslöt att riva kyrkan och bygga en ny. Heda kyrka hade dock från olika antikvariska håll börjat uppmärksammas som "en af de äldsta i Sverige". Kyrkoherden Carl Hedmark gav östgötabyggmästaren Abraham Nyström i uppdrag att besiktiga kyrkan. Han konstaterade att "Så väl Torn, som Kyrka, är så förfallet, och af så små dimensioner, att i Kyrkan ej bekvämt kan rymma mer, än circa 240 personer, hvaraf omkring hälften icke ser Altaret." Han kunde av nämnda orsaker inte tillstyrka någon renovering, men gjorde noggranna uppmätningar av "denna åldriga byggnads utseende." Kyrkoherden kontaktade professorn Carl Georg Brunius, vars nyutkomna bok om bla Linköpings domkyrka han läst och som gett honom nytt hopp om att "få sin gamla Kyrka återställd i dess ursprungliga skick." Brunius (1792-1869) var professor i grekiska vid Lunds universitet och även medeltidsspecialist. Han engagerade sig i ett flertal restaureringar av medeltida byggnader och kom att bli en av tidens främsta förespråkare för en medeltidsromantik. Brunius hade bl a varit inblandad i den omfattande restaureringen av Linköpings domkyrka, som inleddes 1849. Heda kyrka restaurerades och tillbyggdes under åren 1857-58. Brunius var angelägen om att spara framför allt tornet, vilket han ansåg vara "i sitt slag det enda i hela Norden" samt även kapellet. Även mittskeppet och sidoskeppet i norr fick stå kvar. För att öka utrymmet revs koret samt sakristian och ett nytt kor med absid samt korsarmar i söder och norr uppfördes. Tornets övre delar var i mycket dåligt skick och försågs med ny tornhuv. Exteriören försågs med den för Brunius så typiska dekoren med rundbågelister, ornerade gavelrösten och tegelinfattade dörr- och fönsteröppningar. Både de äldre och nyare byggnadsdelarna fick murade, spetsiga gavlar på kortsidorna. På kyrkogårdens sydöstra sida fanns två runstenar uppställda, som murades in i kyrkans östra mur. Även interiören förändrades med bl a nya bänkar och nya inventarier i koret.

Nästa stora förändring utfördes 1950 under ledning av arkitekt Johannes Dahl i Tranås. Redan under våren 1939 hade diskussioner om en renovering påbörjats. Efter många turer mellan Riksantikvarieämbetet, församlingen och Johannes Dahl godkändes ett restaureringsförslag 1947. Huvuddragen var att längdaxeln i kyrkan bättre skulle komma till sin rätt. Detta skulle ske genom att orgel och orgelläktare flyttades och valvet ut till tornkammaren upptogs. Mycket av Brunius tillägg såväl exteriört som interiört avlägsnades. Fönstrens gjutjärnsbågar ersattes med för tiden typiska träbågar med antikglas i blyspröjs. Den gamla orgeln med fasad tillverkad av Lars Strömblad 1776 placerades på en nybyggd läktare i södra korsarmen, där även en ny entré togs upp. Sakristia inrättades i den norra korsarmen och kapellet iordningställdes som dopkapell. I stort sett all inredning nyttillverkades. Dahl stod för ritningarna till altarring, altarpnydnad, predikstol, läktare och bänkinredning. Dopfunten som är i bruk har en cuppa, som är tillverkad 1661 i Mikael Hackes verkstad i Skänninge

Kyrkan präglas idag såväl exteriört som interiört av tre perioder; medeltiden, Brunius omgestaltning på 1850-talet samt Johannes Dahls ombyggnad på 1950-talet. Tornet och kvarvarande delar av det äldsta långhuset saknar markerad sockel, medan kapellet och norra sidoskeppet har en skråhuggen kalkstensockel. Exteriören har ett blottat kalkstensmurverk och 1850-talets tillbyggnader är putsade. Det romanska västtornet är högt och elegant sirat med lisener och rundbågsfriser. Tornets klockvåning har ljudgluggar med medeltida kolonetter. Tornhuven är koppartäckt, medan övriga tak är belagda med skiffer. Huvudingången är via södra korsarmen, ingång finns även på norra sidoskeppets västra sida. Tornet saknar ingång utifrån och kapellet har en igenmurad ingång från söder. Portar och fönster är nyttillverkade på 1950-talet.

Interiören präglas starkt av Johannes Dahls ombyggnad på 1950-talet med i stort all inredning, som då nytillverkades. Golven är belagda med kalksten och inredningens färgsättning är ljus laserad och bänkarna står trärena. Altaret är fristående och murat och täckt med en kalkstensskiva.

KULTURHISTORISK BEDÖMNING

Kyrkan med kyrkogård och den omkringliggande bebyggelsen, som t ex de f d skolorna och prästgården bildar en väl sammanhållen kyrkomiljö med mycket stora kulturhistoriska värden.

Kyrkogården

Den kulturhistoriska bedömningen kompletteras efter avslutad kyrkogårdsinventering.

Kyrkobyggnaden

Heda kyrka är en av de märkligaste medeltida kyrkorna i Östergötland med sitt smäckra västtorn och sidoutbyggnader. Kyrkan är sannolikt uppförd på privat initiativ av en kung eller storman. Kapellet visar även på ett kungligt eller stormannainflytande med sin mycket speciella piscina med reliefer. Det norra sidoskeppet och den tidiga valvslagningen har uppförts med influenser av cisterciensisk arkitektur. Det medeltida murverket med bl a bevarade skulpturala portaler m m utgör en viktig kunskapskälla om medeltida byggnadsteknik. Tornets interiör bär även spår av ålder och patina och har undgått att få en västportal upptagen. Över valven finns delar av den medeltida takkonstruktionen bevarad, bl a det ornerade remstycket, vilket utgör ett mycket intressant och värdefullt forskningsmaterial. C G Brunius omfattande restaurering av kyrkobyggnaden har stora arkitektur- och restaureringshistoriska värden, då den dels visar på samtidens stilideal och dels på ett

nymornat intresse att bevara de medeltida kyrkorna. Brunius var dessutom en av de tongivande restaureringsarkitekterna vid denna tid.

Sammanfattning

- Heda kyrka är en av de märkligaste medeltida kyrkorna i Östergötland och har mycket stora arkitektur- och konsthistoriska värden genom att så stora delar av den medeltida kyrkobyggnaden är bevarad. Det medeltida murverket med sina skulpturala beståndsdelar, tornet, valven och den mycket speciella piscinan med sin personframställning utgör i stora delar unika medeltida byggnadsdetaljer.
- C G Brunius restaurering på 1850-talet visar på en stark personlig prägel, men även på de restaurerings- och stilideal som var aktuella under den här perioden.

HÄNDELSELISTA

Förteckningen gör inga anspråk på att vara komplett. Den bygger enbart på nedan redovisade källor och kan i framtiden komma att revideras.

- 1140-1150 Nybyggnad – Kyrka av kalksten med rektangulärt långhus, smalare kor med absid samt västtorn, den exakta ursprungliga utformningen är okänd. Kvarstår delar av tornets bottenvåning och delar av långhusmurarna. BR, GL
- 1160-1220 Tillbyggnad – kryssvälvt kapell på södra sidan med absid i öster. Det hade ursprungligen en vindsvåning, sannolikt med utgång till en läktare, kvarstår en trappa i västra muren, läktaren togs sannolikt ner redan 1180 i samband med tillkomsten av tunnvalven. I bottenvåningen piscina med relief som ev föreställer kung Karl Sverkersson. BR, GL
- 1170-1220 Tillbyggnad – sidoskepp åt norr med ingångsportal i väster. GL
- 1170-1220 Ändring – ombyggnad, tornets övre våningar byggdes om, kyrkorummet försågs med murade tunnvalv. BR
- 1170 -1220 Ändring – ombyggnad, koret förstörades och gavs en rak avslutning, ny korportal på södra sidan. GL
- 1200-1250 Specifika inventarier – dopfunt, cuppa av rödaktig sandsten. GL
- Medelt Nybyggnad – sakristia på korets norra sida. Revs i samband med ombyggnaden 1858. BR
- Medelt Nybyggnad – vapenhus utanför södra kapellet. Revs i samband med ombyggnaden 1858. BR
- 1605 Specifika inventarier – fönsterglas sattes in. GL
- 1661 Specifika inventarier – dopfunt av kalksten, tillverkad i Mikael Hackes verkstad i Skänninge. Endast skålen är bevarad, ny fot 1983. BR
- 1665 Fast inredning – predikstol, åttkantig med bilder på bl a de fyra evangelisterna. ATA
- 1679 Specifika inventarier – lillklockan gjuten. GL
- 1734 Ändring – ombyggnad, tre nya fönster togs upp. GL
- 1738 Ändring – ombyggnad, interiör, ny läktare. GL
- 1770-1779 Ändring – ombyggnad, nya större fönsteröppningar, ”en gardin” målades runt altarfönstret. BR, GL
- 1771 Specifika inventarier – storklockan omgjuten av Elias Fries Thoresson, Jönköping. GL

- 1776 Fast inredning – orgelverk och fasad av orgelbyggare Lars Strömblad, nytt orgelverk 1913. Nya bänkar. BR, GL
- 1847-1849 Kulturhistorikern och fornforskaren Nils Månsson Mandelgren besökte och ritade av kyrkan. GL
- 1848 Uppmättningsritning av byggmästare Abraham Nyström. ATA
- 1852-1858 Ändring – ombyggnad, koret, sakristan och vapenhuset revs. Östliga korsarmar i norr och söder och nytt absidkor. Ny tornhuv, klockorna flyttades in i tornet från en låg klockstapel. Rundbågefriser längs gavelröstena. Taken belades med skiffer. Arkitekt Carl Georg Brunius. BR, GL
- 1875-1899 Teknisk installation – Kaminer. ATA
- 1913 Ändring – fast inredning, orgeln från 1776 försågs med ett nytt verk tillverkat av Åkerman & Lund. BR
- 1925 Ändring – ombyggnad, exteriör, den äldre järnplåtsinklädnaden på tornets nedersta muravsats ersattes med koppar, reparation av övriga tak samt fogstrykning med cementbruk av utvändiga murytor. ATA
- 1928-29 Vård/underhåll – förslag, omläggning av skiffertaken som är lagda med engelsk skiffer, Aktiebolaget Grythytte Skifferverk. ATA
- 1950 Ändring – ombyggnad, exteriör, den äldre ingången till vapenhuset sattes igen och en port togs upp i södra korsarmen. Nya fönsterbågar med antikglas i ytterbågen. Arkitekt Johannes Dahl, Tranås. ATA
- 1950 Ändring – ombyggnad, interiör, mycket av förändringarna vid renoveringen på 1850-talet avlägsnades. Valvet intill tornkammaren återupptogs, liksom valven i den gamla sakristian, väggarna runt den gamla sakristian revs. Sakristia inrättades i norra korsarmen med läktare ovanpå. Södra kapellet som utgjort vapenhus iordningställdes till dopkapell och sydingången murades igen och väggen mot kyrkorummet revs. Ny ingång upptogs via södra korsarmen. De befintliga furugolven togs bort och golven sänktes till sin ursprungliga nivå och lagts med kalksten från Borgholm. Ny orgelläktare i södra korsarmen. Predikstolen placerades i norra korsarmen. Mellersta fönstret i koret murades igen. Arkitekt Johannes Dahl, Tranås. BR, AS
- 1950 Ändring – fast inredning, ny altarring, predikstol, nya eller eventuellt ombyggda bänkar och altarprydnad. Arkitekt Johannes Dahl, Tranås. BR
- 1950 Teknisk installation – elektrisk värme och ljus och klockringning. AS
- 1960 Vård/underhåll, exteriör, omtäckning av delar av taket med svart Grythytte skiffer. AB Grythytte skifferverk. ATA
- 1982 Byggnadsteknisk undersökning - piscinan undersöktes av stenkonservator Tord Andersson, Riksantikvarieämbetet m fl. ATA
- 1983 Ändring – specifika inventarier, dopfuntsskålen från 1661 försågs med en ny fot. BR

- 1993 Vård/underhåll, exteriör, omläggning av kopparplåtstäckningen på tornet, vissa rötskador i träkonstruktionen reparerades. ÖLM
- 2002 Specifika inventarier – glasat monterskåp för förvaring av en medeltida bonad, placerad i det södra kapellet. ÖLM
- 2002 Teknisk installation – bergvärmeanläggning med pump i sakristians nordöstra hörn. ÖLM
- 2004 Kulturhistorisk inventering av kyrkan och kyrkomiljön, utförd av Östergötlands länsmuseum på uppdrag av Linköpings stift.

Förkortningar

AS – Sköld, Axel, Heda kyrka, u å.

ATA – Antikvarisk-topografisk arkiv, Riksantikvarieämbetet

GL – Lindqvist, Gunnar, Heda kyrka. Linköpings stifts kyrkor. 1997.

BR – Byggnadsregistret, Riksantikvarieämbetet; Forskningsprojektet Sockenkyrkorna. Kulturarv och bebyggelsehistoria.

ÖLM – Östergötlands länsmuseums topografiska arkiv

BEFINTLIGA SKYDDSFORMER

Kyrkan med sina inventarier och kyrkogården är skyddade enligt Lagen om kulturminnen 4 kap.

Heda kyrkomiljö ingår i område av riksintresse för kulturmiljövården, Omberg – Tåkern [E1]

Landskapet runt Heda och Stora Åby kyrkbyar, K 25, är utvärderad som kulturhistorisk värdefull miljö i kulturminnesprogrammet för Östergötland, utgivet av länsstyrelsen i Östergötlands län 1983.

KÄLLOR

Antikvarisk-topografiskt arkiv, Riksantikvarieämbetet

Cnatingius, B. och Lundberg, E. Heda kyrka, Linköping u å

Grandien, Bo, Drömmen om medeltiden. Carl Georg Brunius som byggmästare och idéförmedlare, Lund 1974.

Bebyggelseregistret, Riksantikvarieämbetet;

www.bebyggelseregistret.raa.se

Lindqvist, Gunnar, Heda kyrka, Linköpings stift kyrkor, 1997.

Ridderstad, Anton, Historiskt, Geografiskt och Statistiskt lexikon öfver Östergötland, A-N, Norrköping 1877.

Sveriges Bebyggelse, Östergötlands län, del V, Uddevalla 1948.

Östergötland, landskapets kyrkor. Red. Marian Ullén. Forskningsprojektet

Sockenkyrkorna. Kulturarv och bebyggelsehistoria. Riksantikvarieämbetet 2004.

Östergötlands läns kalender 1872.

Östergötlands läns museums topografiska arkiv

Övriga inventeringar

Sedan 2002 pågående inventering av kyrkogårdar/begravningsplatser i Östergötlands län, utförs av Östergötlands läns museum.

Inventering av kyrkomiljöer i Ödeshögs kommun, utförd av Östergötlands läns museum 1979.

Prästgårdsinventeringen i Östergötlands län, utförd av Östergötlands läns museum 1978.

Skolinventeringen i Östergötlands län, utförd av Östergötlands läns museum 1978.

Kartor

Häradsekonomisk karta 1878

Ekonomisk karta, 1948 och 1983, blad 8E 2h Rök